

Funktionsbeskrivning Retriever, FB-R

Text: Lena Widebeck

Gunilla Lefwerth, funktionsansvarig i HS, informerade om Funktionsbeskrivning Retriever, FB-R. Det var särskilt Golden Retrieverklubben som tillsammans med Flatcoated Retrieverklubben och de andra rasklubbarna som var närvarande, ville medvetandegöra att de alltför få starterna på jaktprov sedan länge har påverkat raserna. Man menade att FB-R därför utgör ett viktigt kompletterande avelsverktyg.

Gunilla Lefwerth berättade om FB-R, sitt ansvarsområde i SSRKs huvudstyrelse.

Retriever tillhör de mest populära raserna i vårt land. Förutom en härlig familjemedlem har den tack vare sina ursprungliga jaktliga egenskaper också en stor arbetskapacitet och användbarhet. Egenskaper som är viktiga att bevara för framtiden.

Gunilla Lefwerth redogjorde för bakgrunden till FB-R. Efter SSRK:s Fullmäktigemöte 2002 upphörde det så kallade kopplade championatet. Det innebar att det krävdes pris på jaktprov för att bli svensk utställningschampion samt vice versa, en utställningsmerit för att få ett svenskt jaktprovschampionat. Eftersom så få individer – cirka 4 procent både då och nu – startar på jaktprov väcktes tankar på någon form av ett kompletterande funktionstest för att få mer information om hundarnas jaktliga egenskaper.

Efter ett mångårigt önskemål från rasklubbarna bildades en arbetsgrupp 2006 och SSRK tog fram FB-R som ett kompletterande avelsverktyg. 2014 startades på prov FB-R i SSRK, redan inledningsvis stambokfördes resultaten. Verksamheten blev ordinarie från

2017-01-01. Nu finns de även på Rasdata. Årligen beskrivs flera hundra retrievers.

Gunilla Lefwerth betonade återigen hur verkligheten ser ut, nämligen att få retrievrar kommer till start på prov och kanske inte heller varken vill, kan eller hinner träna för att starta. Kan det då i stället vara enklare, utan att hunden behöver vara jaktränad, att få de specifika ursprungliga egenskaperna beskrivna på en FB-R?

FB-R sker i elva olika moment som visar på apportioneringslust, nyfikenhet, uthållighet, problemlösning, vilthantering med flera. Det är ingen bedömning eller värdering utan enbart en beskrivning som sker med hjälp av en intensitetsskala där 1 innebär ingen, låg eller liten och 5 innebär många, hög eller mycket.

Det fordras inga förberedelser och hundägaren behöver inte ha några förkunskaper utan får hela tiden hjälp och instruktioner av en testledare om hur allt går till väga vid varje moment.

När uppfödare och/eller hundägare samlar valpar ur en eller flera kullar för en träff är det ett ypperligt tillfälle att samtidigt anordna en beskrivning. Detta kan göras genom någon av SSRK:s avdelningar eller rasklubbar som är arrangörer.

Den kommitté för Funktionsbeskrivning Retriever som Gunilla är ansvarig för, står till förfogande för att hjälpa till med utbildning för att komma igång med FBR-verksamheten ute i avdelningar och rasklubbar. Men därför behövs draghjälp för att rekrytera lämpliga personer att börja utbilda, eftersom rasklubbar och avdelningar inom den egna regionen har bäst kännedom om lämpliga funktionärer.

Gunilla Lefwerth visade ett bildspel över alla moment i FB-R. Ett beskrivarteam består av en beskrivare, en testledare samt en funktionär/kastare. För dessa finns särskilda utbildningsplaner som är fastställda av SSRK/HS. Då verksamheten inte varit igång mer än ett par år finns det fortfarande

Foto: Tommy Höggren

vita fläckar på kartan över Sverige där inga beskrivarteam finns inom rimliga avstånd. Till dessa områden – såsom Värmland, Dalarna och Gotland – får man tills vidare importera beskrivare. Där finns dock utbildade testledare samt funktionär/kastare.

Gunilla Lefwerth redovisade att Västra, Östra och Västernorrland har många FB-R varje år. I Södra finns beskrivare och i Jämtland/Härjedalen och Västerbotten. Östergötland har numera beskrivare och i Småland genomförs för närvarande beskrivarutbildning. Det handlar många gånger om stora geografiska områden, men nog är valköpare beredda och räds inte att åka långt när en uppfödare via en avdelning/rasklubb får hjälp att arrangera en FB-R. Norrbotten är dock en stor vit fläck på kartan, där behövs en insats.

Samtliga närvarande retrieverrasklubbar var eniga om att FB-R är ett viktigt kompletterande avelsverktyg och att via utbildning hjälpas åt att på rimliga avstånd få beskrivarteam runt om i landet.

Gunilla Lefwerth informerade också om att det nyligen bildats en ar-

betsgrupp för att ta fram en liknande funktionsbeskrivning för spaniel, FB-S. Arbetsgruppen består av representanter från spanielrasklubbarna, spanieljaktansvarig i HS, exteriöransvarig i HS samt Gunilla Lefwerth som är funktionsansvarig i HS.

Situationen för spaniel är likartad den för retriever, det vill säga att alltför liten andel av de hundar som registreras kommer till start på jaktprov. Även spaniel tillhör de mest populära raserna i vårt land och tack vare sina ursprungliga jaktliga egenskaper finns en stor arbetskapacitet/användbarhet. Egenskaper som är viktiga att bevara för framtiden.

Arbetetgruppen har haft möten och en verksamhetsplan är gjord. Prövning/tester finns för att kunna beskriva det som är speciellt för spanieln och som skiljer sig från retrievern, nämligen att stöta och jobba före skott. Det är en svår nöt att knäcka i en beskrivning och tester behövs på många individer för att visa vilket tillvägagångssätt som på ett bra sätt kan beskriva just det momentet .

FB-S är viktigt och kan locka den icke jagande spanielägaren att delta.

Men FB-S är också viktigt för uppfödare att använda som ett kompletterande avelsverktyg för att bevara de jaktliga egenskaperna för framtiden. ■
